

Echt iets voor meisjes

Vraag een kleuter om een huizenbouwer te tekenen, en het wordt een man. Bied ze rolmodellen aan die **stereotypen over techniek** doorbreken.

Wetenschap en technologie is een mannendomein. Althans, dat denken we, al heel jong. Genderstereotyperend gedrag, dus gedrag waaruit vooroordelen over mannen en vrouwen blijken, hebben we in een pilot onderzocht bij kleuters (groep 1 en 2). Ook hebben we een interventie ontwikkeld om stereotypering te verminderen en te voorkomen. Hiervoor hebben we op basis van internationaal onderzoek en succes in het buitenland gekozen voor een interventie die lijkt op het Britse project *Redraw the Balance*. Acht kleuterklassen op vier scholen namen deel aan de pilot. Tijdens de les kregen de kinderen de opdracht om twee beoefenaars van technische beroepen te tekenen, zoals uitvinder, huizenbouwer, of kapitein. De leerkracht vroeg of ze een man of vrouw hadden getekend. Vervolgens kwamen twee vrouwen die de getekende beroepen beoefenen in de klas vertellen over hun beroep.

Meisjes tekenen mannen

Kleuters hebben vaak nog geen vastomlijnd beeld van beroepen en het geslacht dat hierbij past. Maar uit ons onderzoek bleek dat ze wel al stereotiepe associaties hebben bij technische en bètaberoepen. We hebben gekeken naar de relatie tussen het geslacht van de kinderen en het geslacht van hun getekende beroepsbeoefenaar. Tekenen kleuters voornamelijk personages van hun eigen geslacht, of zorgen impliciete stereotiepe denkbeelden ervoor dat zij, ongeacht hun geslacht, bij een technische beroepsbeoefenaar eerder een man tekenen? Hoewel meisjes meestal vrouwen bleken te tekenen en jongens meestal mannen, tekenden de kinderen over het algemeen beduidend meer mannelijke beroepsbeoefenaars. Vooral de meisjes veroorzaakten dit effect: het kwam twee keer zo vaak voor dat een meisje een man tekende dan dat een jongen een vrouw tekende. Het lijkt erop dat meisjes al vroeg een gevoel ontwikkelen dat technische beroepen eerder bij mannen passen. Deze interpretatie wordt ondersteund door stereotyperende opmerkingen van de kinderen. 'Vrouwen kunnen geen uitvinder worden, want die moeten schoonmaken,' antwoordt een jongen wanneer de leerkracht vraagt waarom hij denkt dat de uitvinder een man is. En wanneer de leerkracht de opdracht geeft om een uitvinder en een bouwer te tekenen, vraagt een meisje: 'Juf, mag ik ook een meisje tekenen?' Mede door vroeg gevormde genderstereotiepe associaties ontwikkelen

Het goede voorbeeld

- Nodig een **moeder** uit die bijvoorbeeld ingenieur of architect is, om in de klas te vertellen over haar beroep.
- Kijk kritisch naar **kinderboeken** en **lesmateriaal**. Worden hierin stereotypen bevestigd, bijvoorbeeld dat meisjes zorgzaam zijn en jongens stoer en onafhankelijk? Kies bewust voor boeken en lesmateriaal die (ook) het tegenovergestelde tonen.
- **Kringgesprekken**: vinden kinderen dat iets voor meisjes/jongens is? Vraag ze of, en waarom, het ook anders(om) zou kunnen.

tips

meisjes al vroeg een negatievere houding tegenover wetenschap en technologie dan jongens: ze denken dat ze er niet goed in zijn en dat het niet bij hen past, ondanks goede prestaties. Dit verkleint de kans dat ze voor een studie of carrière in deze richting zullen kiezen. Bied daarom zo vroeg mogelijk voorbeelden aan van vrouwen met een technisch of bètaberoep (zie kader). Als meisjes zich kunnen identificeren met degenen die deze beroepen vertegenwoordigen, zullen zij sneller kiezen voor een toekomst in deze richting. ■

'Uitvinders zijn mannen, want vrouwen moeten schoonmaken'

VHTO, Landelijk expertisebureau meisjes/vrouwen en bètaltechniek, Vroege stereotypering. Verslag van een inventarisatie- en interventie-pilot, 2017. Uitgevoerd in opdracht van het ministerie van OCW.